

Halachah in Modern Israel: Reporting COVID-19 Violations

Alex Hecht ahlecht@torontotorah.com

1. “PSAK HALACHA: HaRav Chaim Kanievsky: ‘Assur To Daven In A Minyan, Din Rodeif To Anyone Who Violates Health Ministry Directives,’” Yeshiva World News (March 29, 2020)

Harav Chaim [Kanievsky] also condemned anyone who violates Israel’s Health Ministry directives, saying that such a person has a din of a rodeif and paskened that it’s permissible to report shuls or institutions that violate Health Ministry directives to the police even if the gabbaim will be required to pay heavy fines or even face imprisonment.

2. “Rav Yitzchak Zilberstein: One Should Not Report To Police Violations Of Health Regulations,” Vos Iz Neias (October 20, 2020)

BNEI BRAK (VINnews) — In the past month a number of rulings were issued in the name of Rabbi Yitzchak Zilberstein, the son-in-law of Rabbi Elyashiv and Rav of the Ramat Elchanan neighborhood in Bnei Brak, including one in which he allegedly said that one should not pray for a person who showed contempt for regulations and was then infected with COVID-19. Another ruling claimed that it is an obligation to call the police when one finds a Jewish person ignoring the health ministry’s regulations. VINnews did not publish these “rulings” since they did not have the official authorization of Rabbi Zilberstein, and it has now become apparent that he did not concur with these rulings...

Rabbi Moshe Sternbuch, head of the Eda Charedis’s rabbinical court, ruled further that one who informs police about yeshivas and Talmud Torahs opening or about illegal weddings cannot be included in a minyan.

3. “Leading Hasidic rabbi denounces ‘Jews who snitch’ over violations of virus rules,” Times of Israel (November 1, 2020)

In a speech carried Sunday by the Hamodia and Hamevaser newspapers, which are linked to the Hasidic Agudath Israel party, Vizhnitz Rabbi Yisroel Hager also vowed ultra-Orthodox educational institutions would not again be shuttered as part of any renewed lockdown measures.

“Cry out bitterly and strongly protest against all those Jews who snitch and inform on other Jews who open schools or hold celebrations,” Hager was quoted as saying. “To interfere with another Jew holding a celebration is an offensive and fundamentally unacceptable thing.”

4. Shemot 2:14 (Judaica Press translation)

וַיֹּאמֶר מִי שְׂמִי לְאִישׁ שָׂר וְשֹׁפֵט עָלֵינוּ הִלְהִיגְנִי אֶתָּה אֹמֵר כְּאִשֶּׁר הִרְגֵּת אֶת־הַמִּצְרִי וַיִּירָא מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אָכֵן נִזְדַּע הַדְּבָר.

And he retorted, "Who made you a man, a prince, and a judge over us? Do you plan to slay me as you have slain the Egyptian?" Moses became frightened and said, "Indeed, the matter has become known!"

5. Rashi to Shemot 2:14 (chabad.org translation)

וַיִּירָא מֹשֶׁה. כְּפִשּׁוּטוֹ. וּמִדְרָשׁוֹ: דָּאָג לוֹ עַל שְׂרָאָה בִּישְׂרָאֵל רְשָׁעִים דְּלִטְרוּרִין, אֹמֵר, מַעֲתָה שְׂמָא אֵינָם רְאוּיִין לְהִגָּאֵל (שמות רבה א').

Moses became frightened: [To be explained] according to its simple meaning [that Moses was afraid Pharaoh would kill him]. Midrashically, it is interpreted to mean that he was worried because he saw in Israel wicked men [i.e.,] informers. He said, Since this is so, perhaps they [the Israelites] do not deserve to be redeemed [from slavery]. [From Tanchuma, Shemot 10]

6. Talmud, Rosh Hashanah 17a (Koren translation)

פושעי ישראל בגופן, ופושעי אומות העולם בגופן - יורדין לגיהנם, ונידונין בה שנים עשר חדש, לאחר שנים עשר חדש גופן כלה, ונשמתן נשרפת, ורוח מפזרתן תחת כפות רגלי צדיקים, שנאמר "עֲסוּתָם רְשָׁעִים כִּי־יָהִי אֲפֹר תַּחַת כַּפּוֹת רַגְלֵיכֶם." אבל המינין, והמסורות, והמשומדים והאפיקורסים, שכפרו בתורה, ושכפרו בתחיית המתים, ושפירשו מדרכי צבור, ושנתנו חיתיתם בארץ חיים, ושחטאו והחטיאו את הרבים, כגון ירבעם בן נבט וחביריו - יורדין לגיהנם, ונידונין בה לדורי דורות.

The rebellious Jews [who have sinned] with their bodies and also the rebellious people of the nations of the world [who have sinned] with their bodies descend to Gehenna and are judged there for twelve months. After twelve months, their bodies are consumed, their souls are burned, and a wind scatters them under the soles of the feet of the righteous, as it is stated: "And you shall tread down the wicked; for they shall be ashes under the soles of your feet" (Malachi 3:21). But the heretics; and the informers; and the apostates [*apikorsim*]; and those who denied the Torah; and those who denied the resurrection of the dead; and those who separated from the ways of the community [and refused to share the suffering]; and those who cast their fear over the land of the living; and those who sinned and caused the masses to sin, for example, Jeroboam, son of Nebat, and his company; [all of these people] descend to Gehenna and are judged there for generations and generations.

7. Talmud, Gittin 7a (Koren translation)

שלח ליה מר עוקבא לר' אלעזר: בני אדם העומדים עלי, ובידי למסרם למלכות - מהו?"

Mar Ukva, the Exilarch in Babylonia, **sent** a letter to **Rabbi Elazar**, who was in Eretz Yisrael, in which the following was written: With regard to **people who stand over** and torment **me**, and **I have the power to deliver them into** the hands of **the government**, what is the *halakha*? May I hand them over to the authorities or not?

שרטט וכתב ליה: "אמרתי: 'אשמרה דרכי' מחטוא בלשוני; אשמרה לפי מחסום בעד רשע לנגדי' (תהלים לט, ב) - אע"פ שרשע לנגדי, אשמרה לפי מחסום."

Rabbi Elazar **scored** parchment and **wrote to him** the following verse: "**I said: I will take heed to my ways, that I do not sin with my tongue; I will keep a curb upon my mouth, while the wicked is before me**" (Psalms 39:2). Rabbi Elazar quoted this verse to allude to the following response: **Even though "the wicked is before me," "I will keep a curb upon my mouth."**

שלח ליה: "קא מצערי לי טובא ולא מצינא דאינקום בהו!" שלח ליה: "דום לה, ונתקולל לו' (תהלים לז, ז) - דום לה, והוא יפילם לך חללים חללים. השכם והערב עליהן לבהמ"ד והן כלין מאליהן." הדבר יצא מפי ר"א ונתנוהו לגניבא בקולר.

Mar Ukva sent word to him again: **They are tormenting me a great deal and I cannot stand them.** Rabbi Elazar **sent to him** in response: "**Resign yourself to the Lord, and wait patiently [*hitholel*] for Him**; do not fret yourself because of he who prospers in his way, because of the man who brings wicked devices to pass" (Psalms 37:7). This verse indicates: "**Resign yourself to the Lord**," i.e., do not do anything, and **He will strike them down as many corpses [*halalim*]. Rise before and stay later than them** in your visits to the study hall, and they will disappear on their own. The Gemara relates: **The matter emerged from the mouth of Rabbi Elazar, and Geneiva**, Mar Ukva's tormentor, **was placed in a neck iron [*kolar*]**, as one sentenced by the government.

8. Talmud, Bava Metzia 83b (Koren translation)

אמר "תא אגמך היכי תעביד: עול בארבע שעי לחנותא. כי חזית איניש דקא שתי חמרא, וקא נקיט כסא בידיה, וקא מנמנם - שאול עילויה: אי צורבא מרבנן הוא וניי, אקדומי קדים לגרסיה. אי פועל הוא, קדים קא עביד עבידתיה. ואי עבידתיה בליליא, רדודי רדיד. ואי לא, גנבא הוא ותפסיה."

Rabbi Elazar, son of Rabbi Shimon, **said** to him: **Come and I will instruct you how you should do it. At the fourth hour of the day enter the tavern. When you see someone drinking wine, holding his cup in his hand, and dozing, inquire about his background. If he is a Torah scholar and is dozing,** assume that he rose **early** in the morning **for his studies. If he is** a daytime **laborer,** assume that he rose **early** and **performed his work. And if his work is at night** and no one heard him working, it is possible that this is because **he draws** copper wires, which is a form of labor that does not produce noise. **And if he is none** of these, **he is a thief, and** you should **arrest him,** as it can be assumed that he was awake the previous night because he was stealing, and that is why he is now dozing off.

אישתמע מילתא בי מלכא. אמרו: "קריינא דאיגרתא איהו ליהוי פרונקא." אתיוה לרבי אלעזר ברבי שמעון וקא תפיס גנבי ואזיל. שלח ליה ר' יהושע בן קרחה: "חומץ בן יין! עד מתי אתה מוסר עמו של אלקינו להריגה?!"

This **matter** of the advice of Rabbi Elazar, son of Rabbi Shimon, **was heard in the king's palace.** The king's ministers **said: Let the reader of the letter be its messenger [parvanka],** i.e., since Rabbi Elazar, son of Rabbi Shimon, offered this advice, he should be the one to implement it. **They brought Rabbi Elazar, son of Rabbi Shimon,** to the authorities who appointed him to this task, **and he proceeded to arrest thieves. Rabbi Yehoshua ben Korḥa sent** Rabbi Elazar, son of Rabbi Shimon, the following message: You are **vinegar, son of wine,** i.e., you are wicked in comparison to your father, the righteous Rabbi Shimon, just as vinegar is spoiled wine. **Until when will you inform on the nation of our God** to be sentenced to **execution** by a gentile king's court?

שלח ליה "קוצים אני מכלה מן הכרם." שלח ליה: "יבא בעל הכרם ויכלה את קוציו."

Rabbi Elazar, son of Rabbi Shimon, **sent** a message back to **him: I am merely eradicating thorns from the vineyard,** i.e., I am removing the wicked from the Jewish people. Rabbi Yehoshua ben Korḥa **sent back to him: Let the Owner of the vineyard,** i.e., God, **come and eradicate His own thorns.** It is not your place to do this.

9. Rambam, Mishneh Torah, Chovel u'Mazik 8:9 (Moznaim translation)

אסור להסגיר המוסר ביד עכו"ם בין בגופו בין במקומו. ואפלו הנה רשע ובעל עברות ואפלו הנה מצור לו ומצער. וכל המוסר ביד עכו"ם בין בגופו בין במקומו אין לו חלק לעולם הבא.

It is forbidden to inform about a colleague to the gentiles and endanger his physical person or his property. This applies even when the person concerned is a wicked person who commits sins, and even if he causes one irritation and discomfort. Anyone who actually informs about a Jew and endangers his person or his property to the gentiles will not receive a portion in the world to come.

10. Rambam, Mishneh Torah, Chovel u'Mazik 8:10 (Moznaim translation)

מתיר להרג המוסר בכל מקום ואפלו בזמן הזה שאין דנין דיני נפשות. ומתיר להרגו קדם שימסר אלא כשאמר הריני מוסר פלוני בגופו או במקומו. ואפלו ממון קל התיר עצמו למיתה. ומתירין לו ואומרים לו אל תמסר. אם העז פניו ואמר לא כי אלא אמסרנו מצנה להרגו וכל הקודם להרגו זכה.

It is permissible to kill a *moseir* in any country, even in the present age, when the court no longer metes out capital punishment. It is permitted to kill him before he informs. When he says: "I will inform on so and so and endanger his person and/or his property" - even property of minimal value - he has made it permissible for others to kill him. He should be warned and told: "Do not inform." If he says brazenly, "No. I will inform about him," it is a mitzvah to kill him, and whoever kills him receives merit.

11. Rabbi Yehoshua Falk, Meirat Einayim, Choshen Mishpat 388:29

יש להמוסר דין רודף.

A *moser* (informer) is legally considered a *rodef* (pursuer).

12. Rambam, Mishneh Torah, Chovel u'Mazik 8:11 (Moznaim translation)

וכן כל המצור לצבור ומצערן מתר למסור ביד עכו"ם להכותו ולקנסו. אבל מפני צער יחיד אסור לאסרו.

Similarly, one who causes difficulty and irritation to the community may be handed over to the gentiles to be beaten, imprisoned and fined. It is, however, forbidden to hand over to gentiles a person for causing irritation to one individual.

13. Rabbi Moshe Feinstein, Igrot Moshe, Choshen Mishpat 1:8 (modified R' Jachter summary)

באחד שנתברר שמכר נבלות וטרפות בתור כשרות אם מותר לתבעו בערכאות כשהוא אומר שיציית לדיני ישראל ער"ח שבט תשכ"א. מע"כ ידידי הרב הגאון מוהר"ר שמואל פליסקין שליט"א וכל הרבנים הגאונים חברי ועד הרבנים דבאלטימארי שליט"א. קבלתי מכתבכם בדבר הרשע בא כח של בית חרושת כשר אשר זייף חותמות ותלה אותם על נבלות וטרפות ומכר ליהודים בתור כשרות, שהגידונו הוא אם למסרו לערכאות המדינה שידונו קשה בכסף ובמאסר, או שידונו אותו הרבנים בדיני ישראל. לע"ד אף שפשעו גדול מאד וכנראה אינו בעל תשובה כלל, מ"מ כל זמן שלא ראינו שדייני ישראל אינם יכולים להפסיקו אין לדונו בערכאות משני טעמים. חדא דאפילו לא ידונו בערכאות אלא כדיני התורה אסור לדון בערכאות כדאיתא בחו"מ ר"ס כ"ו. ועוד הא ודאי הם ידונו במאסר ובממון שלא כדיני ישראל שאז יש לחוש לאיסור מסור, שאסור למסור ישראל ביד עכו"ם בין בגופו בין בממונו ואפילו היה רשע ובעל עבירות כדאיתא בחו"מ סימן שפ"ח סעיף ט'. ורק כשיראו שאין דייני ישראל יכולים להפסיקו אז יש היתר, אחר שיתרו בו שיתבעו אותו לערכאות שהוא כ"ש מממון דכשאינו יכול להציל בדייני ישראל שרשאי ברשות ב"ד לילך לערכאות ולתבוע בדיניהם...

- Response to Vaad of Baltimore: An individual forged Kashrut seals and affixed them to non-kosher meat.
- There is "concern" for Mesirah if the offender is reported to the government since he would be potentially fined and incarcerated. These are inappropriate punishments as the proper consequence is to simply disqualify this individual from selling kosher products.
- It is permitted to inform government officials if the rabbis determine that they are incapable of stopping the offender from continuing to sell kosher products.
- Nonetheless, the rabbis must first warn the wrongdoer that they will press charges against him with the civil authorities if he does not abide by the rabbis' ruling.

14. Mishnah Bava Batra 1:5 (7b)

כופין אותו לבנות בית שער ודלת לחצר. רבן שמעון בן גמליאל אומר, לא כל העצרות ראויות לבית שער. כופין אותו לבנות לעיר חומה ודלתים ובריח. רבן שמעון בן גמליאל אומר, לא כל העצרות ראויות לחומה.

They compel [a partner in a courtyard to contribute to] the building of a gate-house and a door for the courtyard. Rabban Shimon ben Gamliel says: "Not all courtyards are fit for a gate-house."

They compel [a resident of the town to contribute to] the building of a wall for the town and double doors and a bolt. Rabban Shimon ben Gamliel says: "Not every town is fit for a wall."

15. Rabbi Moshe Isserles, Choshen Mishpat 163:1 (Sefaria Community translation)

ואם המיעוט ימאנו הרוב יכולין לכופ אותן אפילו בדיני עכו"ם ולהוציא ממון על זה והם צריכין לתת חלקם.

And if the minority [refuses to go along], the majority can force them [to comply] - even through the laws of the gentiles - and to extricate money from them, and they must give their portion.

16. Rabbi Moshe Isserles, Choshen Mishpat 388:12

מי שעוסק בזיופים וכדומה ויש לחוש שיזיק רבים מתרין בו שלא יעשה. ואם אינו משגיח יכולין למסרו.

Whoever engages in forgeries and the like, and there is a concern that he will harm many people, we warn him that he should not do this. If he doesn't control himself, we are able to turn him over [to the non-Jewish authorities].

17. Be'ur haGra, Choshen Mishpat 388:74

מי שעוסק כו'. דג"כ רודף הוא ואף שאין מתכוין...ואף שאינו רק גרמא...

“Whoever engages in, etc.” - Is also considered a *rodef*, and even if he does not intend [to harm]...and even if the [harm] is indirect (*grama*)...

18. Rabbi Yechiel Michel Epstein, Aruch haShulchan 388:7

ועל טוב יזכרו מלכי איירופא וביחוד אדונינו הקיר"ה מרוסא ואבותיו הקיסרים ומלכי בריטניא שפרשו כנפי ממשלתם בארצות הרחוקות למען יהי לכל איש ואיש בטחון על גופו וממונו באופן שהעשירים לא יצטרכו להסתיר עצמם שלא ישללו ממנום ויהרגו אותם ועל זה סובב הולך כל דיני מסור ומלשין שבש"ס ופוסקים כאשר נבארם בס"ד כי המוסר ומלשין את חבירו לפני שודדים כאלה הלא רודפו בגופו וממונו ולכן ניתן להצילו בנפשו.

- The rules of *moser* apply only to an unjust government (unlike Czarist Russia and Britain)

19. Rabbi Hershel Schachter, “Dina De’malchusa Dina: Secular Law as a Religious Obligation,” The Journal of Halacha and Contemporary Society I, p. 118

One critical point should however be added: There is no problem of Mesirah in informing the government of a Jewish criminal, even if they penalize the criminal with a punishment more severe than the Torah requires, because even a non-Jewish government is authorized to punish and penalize above and beyond the law, Shelo Min HaDin, for the purpose of maintaining law and order. However, this applies only in the situation when the Jewish offender or criminal has at least violated some Torah law. But if he did absolutely nothing wrong in the eyes of the Torah, then giving him over to the government would constitute a violation of Mesirah.

20. Rabbi Eliezer Waldenberg, Tzitz Eliezer 19:52

וזאת תשובתי על זה, ראשית לדעתי כשם שברור לו בשאלה הא' שמותר למוסרו באשר כי הוא רודף, כך מאותו הנימוק מותר גם בשאלה הב', דהא היא ערוה עליו, ויש לו איפוא דין של רודף אחר הערוה וכנז"ל.

וזאת שנית, אפילו אילו לא היתה ערוה עליו שחייבים על זה כרת, ג"כ היה מותר למוסרו, הן כדי להציל אותה מפגיעתו בה, וגם לרבות, כדי להציל אותו מרשעתו זה, ומה שכבו' מצטט ממה שנפסק בחו"מ סי' שפ"ח סעי' ט' שאסור למוסר אפילו הוא רשע ובעל עבירות, אין לו ענין לעל כגון נידוננו, דבשם אין המדובר היכא שבא הדבר כדי להציל אותו מרשעתו, אלא המדובר שרוצים למוסר אותו בשביל דבר אחר ורוצים לנהוג בו זלזול בגלל זה שהוא בין כך רשע ובעל עבירות, ולכן אסור, אבל משא"כ בכגון נידוננו שהמדובר שרוצים עי"כ להציל שלא יוכל להוציא לפועל זממת רשעתו, ולכן שפיר מותר למוסרו. ויעוין בשו"ע שם בסעי' ז' שנפסק ברמ"א די"א דאדם המוכה מחבירו יכול לילך לקבול בפני עכו"ם אע"ג דגורם למכה היזק גדול, והש"ך בס"ק מ"ה כותב בכעין החילוק הנ"ז, דשאני היכא שמוסר כדי שלא יוסיף להכות דמותר ע"ש. ומקרה כזה שלפנינו הוא יותר גרוע מהכאה, וא"כ יכולים למוסרו הן מפני שזה דומה למכה, ועוד יותר מזה, והן כדי שלא יוסיף עשות זאת. ובית דין אביהם של קטנים.

21. Rabbi Yitzchak Herzog, Techukah L'Yisrael Al Pi HaTorah 1:173 (R' Jachter translation)

In a Rabbinic convention held in Tel Aviv [immediately before the establishment of the State of Israel] the rabbis unanimously voiced their opinion that they wish to give up control of any jurisdiction over criminal matters. They noted that even in Eastern Europe, the rabbinate ceded jurisdiction on the matters to the non-rabbinic authorities, such as the famous *Vaad Arba Aratzot* [Council of Four Lands], who acted as the equivalent of the Talmudic *Shivah Tovei HaIr* - seven recognized community leaders - and had exclusive control of imposition of taxes and punishing rebels.

22. Rav Itamar Warhaftig, Techumin 10, p. 190 (R' Jachter translation)

The rabbis themselves did not wish to deal with [criminal law], but rather were prepared for civil courts to adjudicate this area. Hence, it is unthinkable that rabbis should not recognize an arrangement that they [or their predecessors] themselves desired!

23. Derashot haRan 11 (Silverstein translation)

אבל בזמן שיהיו בישראל סנהדרין ומלך, הסנהדרין לשפוט את העם במשפט צדק לבד לא לתקון ענינם ביותר מזה, אם לא שיתן המלך להם כח

In those times when there were a Sanhedrin and a king in Israel, the Sanhedrin would judge the righteous judgment alone and would not institute anything beyond this unless they were empowered by the king to do so.

24. Rabbi Chaim Jachter, The Mesirah Dilemma, Part Three <https://www.koltorah.org/halachah/the-mesirah-dilemma-part-three-by-rabbi-chaim-jachter>

In the modern State of Israel, the Batei Din and the government do not enjoy a close enough relationship to facilitate this type of collaboration. Thus, the Batei Din could not uphold the Torah's criminal legal system, so they relinquished their jurisdiction over criminal law (see Techumin 24:313 note 1).

25. Rabbi Chaim Jachter, The Mesirah Dilemma, Part Three

Rav [Eliezer] Waldenburg (Techumin 10:190) similarly distinguishes between Mesirah to a Jewish government and a non-Jewish government. Nonetheless, Rav Eliashiv (ad. loc. 1:198) does not appear to make such a distinction and thus even in Israel one should consult a competent Halachic authority before reporting a suspected criminal to the civil authorities.